

## Lineární algebra II - cvičení 2

2.3.2016

*Příklad 1:* Určete souřadnice vektoru  $\mathbf{x} = (2, 5, 6)^T$  vzhledem k bázi  $B = \{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3\} = \{(1, 2, 1)^T; (1, 1, -3)^T; (-7, 4, -1)^T\}$

$$[\mathbf{x}]_B = (3, -1, 0)$$

*Příklad 2:* V prostoru  $\mathbb{R}^4$  se standardním skalárním součinem  $\langle \mathbf{x} | \mathbf{y} \rangle = \sum_{i=1}^4 x_i y_i$  určete podle Gram-Schmidtova předpisu ortonormální bázi  $Z = \{\mathbf{z}_1, \dots, \mathbf{z}_r\}$  řádkového prostoru následující matice.

a) 
$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 4 & 1 & 4 & 1 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$$

$$Z = \left\{ \left( \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2} \right)^T, \left( \frac{1}{2}, -\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, -\frac{1}{2} \right)^T, \left( -\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2} \right)^T \right\}.$$

b) 
$$\begin{pmatrix} 0 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 2 \end{pmatrix}$$

$$Z = \left\{ \left( 0, \frac{3}{5}, \frac{4}{5}, 0 \right)^T, \left( 0, -\frac{4}{5}, \frac{3}{5}, 0 \right)^T, \left( \frac{\sqrt{2}}{2}, 0, 0, \frac{\sqrt{2}}{2} \right)^T \right\}.$$

c) 
$$\begin{pmatrix} 2 & 4 & 2 & 1 \\ -1 & -2 & -2 & -1 \\ 1 & 2 & 4 & 2 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$$

$$Z = \left\{ \left( \frac{2}{5}, \frac{4}{5}, \frac{2}{5}, \frac{1}{5} \right)^T, \left( \frac{1}{5}, \frac{2}{5}, -\frac{4}{5}, -\frac{2}{5} \right)^T, \left( 0, 0, -\frac{\sqrt{5}}{5}, \frac{2\sqrt{5}}{5} \right)^T \right\}.$$

*Příklad 3:* Rozšiřte ortonormální báze z předchozího příkladu na ortonormální bázi  $\mathbb{R}^4$ .

$$\mathbf{z}_4 = \left( \frac{1}{2}, -\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \right)^T.$$

$$\mathbf{z}_4 = \left( -\frac{\sqrt{2}}{2}, 0, 0, \frac{\sqrt{2}}{2} \right)^T.$$

$$\mathbf{z}_4 = \left( -\frac{2\sqrt{5}}{5}, \frac{\sqrt{5}}{5}, 0, 0 \right)^T.$$

*Příklad 4:* Pro matice z předchozího příkladu určete ortogonální projekci  $\mathbf{p}$  vektoru  $\mathbf{a} = (2, 2, 1, 5)^T$  do řádkového prostoru a souřadnice této projekce  $[\mathbf{p}]_Z$  vzhledem k bázi  $Z$ .

$$[\mathbf{p}]_Z = (5, -2, 1)^T, \quad \mathbf{p} = (1, 3, 2, 4)^T.$$

$$[\mathbf{p}]_Z = (2, -1, \frac{7\sqrt{2}}{2})^T, \quad \mathbf{p} = (\frac{7}{2}, 2, 1, \frac{7}{2})^T.$$

$$[\mathbf{p}]_Z = (\frac{19}{5}, \frac{-8}{5}, \frac{9\sqrt{5}}{5})^T, \quad \mathbf{p} = (\frac{6}{5}, \frac{12}{5}, 1, 5)^T.$$

*Příklad 5:* Určete vzdálenost bodu  $A = (5, 5, 3, 3)^T$  od roviny procházející počátkem a body  $B = (8, -1, 1, -2)^T$  a  $C = (4, -2, 2, -1)^T$ .

*Příklad 6:* Pomocí projekce najděte nejlepší přibližné řešení soustavy  $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$ , kde

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 4 & 2 & 0 \\ 2 & -4 & -1 \\ 1 & -2 & 2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{b} = (10, 5, 13, 9)^T$$

Všimněte si, že sloupce matice  $\mathbf{A}$  jsou vzájemně kolmé.

$$\mathbf{x}' = (3, -2, 1)^T$$